

ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY

Ročník 1981

V Praze dne 30. prosince 1981

Číslo 35

*Organizační řád
Správy vyšetřování StB*

*ODTAJNENÉ!
č. j. KM - 3867/2001
včetně 11.10.2001*

ODTAJNENÉ

PRÍSNE TAJNÉ!

Výtisk č. * 000014

Změna podle RMV ČSSR č. 1/1982.

Organizační řád správy vyšetřování Státní bezpečnosti

V souvislosti se změnami v podřízenosti územních útvarů vyšetřování Státní bezpečnosti

I. vydávám

v příloze tohoto rozkazu „Organizační řád správy vyšetřování Státní bezpečnosti“;

II. ukládám

1. **náčelníku správy vyšetřování Státní bezpečnosti a náčelníkům odborů vyšetřování StB KS SNB** seznámit s organizačním řádem podřízené pracovníky a zajistit jeho dodržování;
2. **náčelníkům I., II., IV., V., X., XI., XII., XIII. a XIV. správy SNB a náčelníkům KS SNB** seznámit s organizačním řádem podřízené pracovníky v potřebném rozsahu.

III. Zrušuji RMV ČSSR č. 4/1981.

Tento rozkaz nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1982.

Č. j. VS - 00264/3 - 1981

Ministr vnitra ČSSR:

doc. PhDr. Jaromír OBZINA, DrSc., v. r.

Obdrží:

M, N, určené útvary FMV,
útvary SNB podřízené FMV, náčelníci KS SNB,
S StB, náčelníci odborů vyšetřování StB KS SNB,
odbor vyšetřování StB ve VKR

Na vědomí:

MV ČSR a MV SSR

ORGANIZAČNÍ ŘÁD správy vyšetřování Státní bezpečnosti

Úvodní ustanovení

Čl. 1

(1) Správa vyšetřování Státní bezpečnosti je útvarem Sboru národní bezpečnosti (dále jen „SNB“) — složky Státní bezpečnosti, podřízeným federálnímu ministerstvu vnitra (dále jen „FMV“).

(2) Správa vyšetřování Státní bezpečnosti (dále jen „správa“) řídí a ve vymezeném rozsahu provádí vyšetřování trestných činů proti základům republiky a bezpečnosti státu.

(3) Správě jsou ve věcech vyšetřování¹⁾ podřízeny odbory vyšetřování Státní bezpečnosti krajských správ SNB²⁾ (dále jen „StB KS SNB“) a odbor vyšetřování Státní bezpečnosti ve vojenské kontrarozvědce (dále jen „StB ve VKR“).

Čl. 2

(1) Postavení a působnost správy vycházejí z obecně závazných a resortních předpisů³⁾.

(2) Vyšetřovatelé SNB zařazení u správy, odborů vyšetřování StB KS SNB a odboru vyšetřování StB ve VKR (dále jen „vyšetřovatelé StB“) jsou ve věcech týkajících se vyšetřování procesně samostatní a podřízeni jen náčelníkům správy, odborů vyšetřování StB KS SNB a odboru vyšetřování StB ve VKR.

Část první

Základní úkoly správy

Čl. 3

Správa plní zejména tyto úkoly:

¹⁾ RMV ČSSR č. 22/1981.

²⁾ Krajskou správou SNB se rozumí i správa SNB hlavního města Prahy a Středočeského kraje a správa SNB hlavního města Bratislavy a Západoslovenského kraje.

³⁾ Zejména zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti.

- a/ navrhuje celkovou koncepci státobezpečnostního vyšetřování;
- b/ zabezpečuje jednotný výkon státobezpečnostního vyšetřování na území celé Československé socialistické republiky (dále jen „ČSSR“);
- c/ řídí, kontroluje a poskytuje metodickou pomoc ve věcech vyšetřování odborům vyšetřování StB KS SNB a odboru vyšetřování StB ve VKR (dále jen „útvary vyšetřování StB“);
- d/ vytváří potřebné předpoklady pro soustavné zvyšování politické a odborné úrovně vyšetřovatelů StB;
- e/ vydává směrnice a pokyny a podílí se na tvorbě obecně závazných a resortních předpisů dotýkajících se vyšetřování;
- f/ vyšetřuje trestné činy proti základům republiky a bezpečnosti státu; přitom spolupracuje s útvary SNB a ostatními orgány činnými v trestním řízení;
- g/ dokumentuje a vyšetřuje trestné činy spáchané v letech 1938 až 1945 ve prospěch fašistických okupantů;
- h/ navrhuje a provádí na základě poznatků získaných z vyšetřování preventivní opatření, odhaluje a pomáhá odstraňovat příčiny a podmínky trestné činnosti a spolupůsobí při výchově občanů k dodržování zákonů;
- ch/ spolupracuje s útvary SNB i útvary FMV k zajištění bezpečnostních úkolů, zejména kontrarozvědného charakteru;
- i/ spolupracuje na základě příslušných mezinárodních smluv s bezpečnostními orgány socialistických států ve věcech státobezpečnostního vyšetřování;
- j/ plní obecně úkoly bezpečnostního charakteru vyplývající z jejího postavení útvaru SNB.

Část druhá

**Organizační struktura správy,
postavení náčelníka správy a jeho zástupce,
náplň činnosti organizačních celků správy**

Čl. 4

(1) V čele správy je náčelník správy, kte-

rý je podřízen pověřenému náměstkovi ministra vnitra ČSSR.

(2) Vedoucím funkcionářem správy je dále zástupce náčelníka správy.

(3) Správu tvoří:

- a/ organizační odbor,
- b/ inspekce náčelníka,
- c/ kádrové a školské oddělení,
- d/ obranná příprava a ochrana,
- e/ operativní oddělení,
- f/ odbor vyšetřování v Praze,
- g/ odbor vyšetřování v Bratislavě.

Čl. 5

(1) Náčelník správy řídí přímo nebo prostřednictvím svého zástupce činnost správy a útvarů vyšetřování StB na území ČSSR ve věcech vyšetřování.

(2) Při řízení správy náčelník správy zejména:

- a/ odpovídá za akceschopnost správy, bojovou a mobilizační připravenost, morální politický stav a kázeň příslušníků SNB zařazených na správě (dále jen „příslušníci správy“), účelnost a efektivnost pracovní činnosti, systematické zdokonalování forem a metod práce a racionální využití sil správy;
- b/ odpovídá za dodržování zásad hospodárnosti a za efektivní vynakládání finančních prostředků správy;
- c/ odpovídá za ochranu utajovaných skutečností v rámci správy;
- d/ odpovídá v rámci správy za dodržování zákonů a předpisů, zejména o služebním poměru, právech, povinnostech a sociálním zabezpečení příslušníků správy;
- e/ vykonává kádrovou a kázeňskou pravomoc nad příslušníky správy v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy;
- f/ navrhuje ministru vnitra ČSSR jmenování vyšetřovatelů StB zařazených na správě a příslušným funkcionářům FMV v rámci jejich kádrové pravomoci ustanovení a odvolání funkcionářů správy;
- g/ navrhuje řešení zásadních otázek organizační struktury správy a je oprávněn provádět vnitřní organizační změny uvnitř správy v rámci schválených tabulek složení a počtů.

(3) Při řízení útvarů vyšetřování StB náčelník správy zejména:

- a/ zajišťuje ve státobezpečnostním vyšetřová-

ní přesné dodržování obecně závazných a resortních předpisů a soustavné zvyšování politické a odborné úrovně všech vyšetřovatelů StB;

- b/ zabezpečuje dodržování stanovené koncepce a řídí výkon státobezpečnostního vyšetřování, prováděný vyšetřovateli StB na území ČSSR;
- c/ rozhoduje za podmínek stanovených trestním řádem o věcné a místní příslušnosti mezi útvary vyšetřování StB a o místní příslušnosti pro vyšetřování trestných činů spáchaných v zahraničí;
- d/ vydává v rámci své působnosti k řízení vyšetřovací práce a chodu služby rozkazy, směrnice a pokyny;
- e/ plní informační úkoly ve vztahu k vedoucím funkcionářům FMV i přímo podřízeným útvarům;
- f/ zajišťuje součinnost s náčelníky kontrarozvědných správ SNB a spolupráci s ostatními útvary SNB.

Čl. 6

Zástupce náčelníka správy je podřízen náčelníku správy, přičemž zejména:

- a/ zastupuje náčelníka správy v době jeho nepřítomnosti, a to v plném rozsahu práv, povinností a odpovědnosti náčelníka správy, kromě věcí, které si náčelník správy vyhradil;
- b/ řídí náčelníky odborů vyšetřování správy a útvarů vyšetřování StB ve věcech vyšetřování s výjimkou těch, které si náčelník správy vyhradil;
- c/ organizuje poskytování metodické pomoci odborům vyšetřování StB KS SNB a zevšeobecňování zkušeností ze státobezpečnostního vyšetřování;
- d/ zpracovává návrhy zaměření činnosti státobezpečnostního vyšetřování a odpovídá za informace ve vyšetřovaných věcech;
- e/ odpovídá za činnost svěřených organizačních celků, působí na racionalizaci pracovních postupů, pracovních návyků a na zvyšování politické a odborné úrovně příslušníků správy;
- f/ vyhodnocuje dosažené pracovní výsledky a pravidelně informuje náčelníka správy o plnění rozhodujících úkolů;
- g/ podílí se na tvorbě zásadních rozhodnutí a na činnosti v poradních orgánech náčelníka správy;
- h/ plní další úkoly podle rozhodnutí náčelníka správy.

Čl. 7

Organizační odbor plní zejména tyto úkoly:

- a/ soustřeďuje podklady, informace a další materiály potřebné pro řídicí činnost náčelníka správy;
- b/ organizuje a odpovídá za vypracování návrhů, základních plánovacích dokumentů správy a za jejich vyhodnocení;
- c/ zpracovává návrhy řídicích aktů náčelníka správy, zajišťuje jejich distribuci a evidenci, předkládá podněty k úpravě vnitřních předpisů;
- d/ zpracovává, podílí se nebo organizuje zpracování zpráv, rozborů a informací předkládaných nadřízeným služebním funkcionářům;
- e/ sleduje a kontroluje stav a úroveň vyšetřování na odborech vyšetřování StB KS SNB;
- f/ spolupodílí se na provádění komplexních prověrek práce odborů vyšetřování StB KS SNB z hlediska celkové úrovně, efektivnosti a zákonnosti vyšetřovacího procesu, realizovaných inspekci ministra vnitra ČSSR;
- g/ prověřuje pracovní metody, úroveň řídicí a organizátorské činnosti náčelníků odborů vyšetřování StB KS SNB ve vlastním vyšetřování;
- h/ sleduje působení obecně závazných a resortních předpisů vztahujících se k vyšetřování;
- ch/ soustřeďuje nové předpisy, vyhodnocuje odborné publikace a zajišťuje potřebnou informovanost odborů vyšetřování správy a útvarů vyšetřování StB;
- i/ připravuje návrhy stanovisek k připomínkovému řízení k obecně závazným a resortním předpisům a zpracovává návrhy rozkazů, směrnic a pokynů náčelníka správy;
- j/ organizuje a zajišťuje marxisticko-leninskou a odborně bezpečnostní přípravu příslušníků správy a další vzdělávání všech vyšetřovatelů StB;
- k/ zpracovává návrhy zahraničních služebních cest, vyhodnocuje služební styky včetně plnění smluvních dokumentů, organizačně zajišťuje návštěvy zahraničních delegací;
- l/ sleduje a kontroluje hlášenou službu a statistické vykazování; zabezpečuje využívání výpočetní techniky ve státobezpečnostním vyšetřování;
- m/ odpovídá ve vymezeném rozsahu za organizaci vnitřního chodu správy;

- n/ vykonává organizační a administrativní práce související s činností náčelníka správy a jeho zástupce, vede evidenci resortních předpisů, rozkazů, směrnic a pokynů náčelníka správy;
- o/ zajišťuje spisovou službu a činnost jednotné podatelny, dbá na důsledné dodržování spisového pořádku a řídí výkon spisové služby;
- p/ zajišťuje rozmnožování písemností pro potřeby správy;
- r/ sestavuje návrhy plánu materiálního a finančního zabezpečení správy, provádí kontrolu a analýzu jejich plnění a vede stanovené evidence;
- s/ zpracovává rozborů hospodaření s finančními a materiálními prostředky;
- t/ zabezpečuje dopravní službu a odpovídá za hospodárné využívání přidělených dopravních prostředků.

Čl. 8

Inspekce náčelníka plní tyto úkoly:

- a/ provádí kontrolní a inspekční činnost podle pokynů náčelníka správy; prověřuje plnění úkolů vyplývajících z resortních předpisů;
- b/ vyřizuje stížnosti, oznámení a podněty občanů a příslušníků správy;
- c/ objasňuje kázeňské přestupky příslušníků správy určené náčelníkem správy a provádí procesní úkony na dožádání jiných orgánů činných v trestním řízení;
- d/ vyhodnocuje úroveň morálně politického stavu příslušníků správy a provádí rozbor kázeňské praxe;
- e/ vede přehled o úkolech, které pro správu vyplývají z plánu činnosti FMV, rozhodnutí a pokynů ministra vnitra ČSSR, jím pověřeného náměstka a náčelníka správy; kontroluje dodržování termínů pro jejich splnění.

Čl. 9

Kádrové a školské oddělení plní zejména tyto úkoly:

- a/ předkládá náčelníku správy návrhy na řešení ve věcech služebního poměru příslušníků správy a podklady pro kádrová opatření a zpracovává návrhy kádrových rozkazů náčelníka správy a vede jejich evidenci;
- b/ analyzuje stav kádrové a personální práce, zpracovává rozborů kádrové struktury

- a) připravuje návrhy k odstranění zjištěných nedostatků v provádění kádrových opatření a v rozhodování ve věcech služebního poměru příslušníků správy;
- c/ zpracovává návrhy plánu výběru a doplňování kádrů pro potřebu správy a zabezpečuje jejich realizaci;
- d/ podílí se podle pokynů náčelníka správy na tvorbě kádrových rezerv a organizuje jejich politickou a odbornou přípravu;
- e/ zpracovává ve spolupráci s příslušnými náčelníky plány vyslání a organizuje výběr vyšetřovatelů StB ke studiu na resortních a mimoresortních vnitrostátních i zahraničních školách a kursech;
- f/ zabezpečuje a organizuje komplexní služební hodnocení příslušníků správy a podílí se na kontrole plnění přijatých závěrů;
- g/ vede jednotnou evidenci příslušníků správy;
- h/ zajišťuje vypracování návrhů tabulek složení a počtů správy a zabezpečuje práce s tím spojené;
- ch/ sleduje a spoluodpovídá za přesné dodržování tabulkové kázně na správě, návrhy na odstranění zjištěných nedostatků předkládá náčelníku správy;
- i/ zabezpečuje v souladu s příslušnými předpisy preventivní rehabilitaci, podílí se na organizaci přidělování poukazů na výběrovou rekreaci a výměnnou rodinnou rekreaci a ve spolupráci s lékařem organizuje a zajišťuje preventivní lázeňskou rehabilitaci.

Čl. 10

Obranná příprava a ochrana zahrnuje tyto úkoly:

- a/ vyhodnocuje připravenost příslušníků správy pro brannou pohotovost státu;
- b/ zabezpečuje úkoly spojené s bojovou a mobilizační připraveností správy a vede k tomu potřebnou dokumentaci;
- c/ organizačně zabezpečuje bojovou pohotovost příslušníků správy a zpracovává podklady k provedení prověrek bojové pohotovosti správy;
- d/ kontroluje vyřizování mobilizačních dokumentů a zabezpečuje jejich archivování;
- e/ zpracovává plány realizace mimořádných bezpečnostních opatření na správě;
- f/ řídí, organizuje a provádí bojovou a tělesnou přípravu příslušníků správy a vyhodnocuje její průběh a dosažené výsledky;

- g/ zabezpečuje a kontroluje dodržování zásad stanovených pro ochranu utajovaných skutečností a kontroluje jejich dodržování;
- h/ zajišťuje výkon služby dozorčího důstojníka správy.

Čl. 11

Operativní oddělení plní zejména tyto úkoly:

- a/ provádí vlastní vyhledávací činnost k získání státobezpečnostních a jiných závadných poznatků prostředky kontrarozvědné činnosti;
- b/ provádí rozpracování osob ve vazbě a buduje v jejich řadách agenturně důvěrnickou síť; využívá vězeňské agentury podle zvláštních předpisů;
- c/ podílí se nebo organizuje státobezpečnostní ochranu správy a jejích příslušníků;
- d/ obsluhuje zpravodajsko-technické prostředky svěřené správě;
- e/ podílí se na zabezpečování prvotních a jiných úkonů ve vyšetřování, zejména zajištěním a eskortou osob, domovních a osobních prohlídek, ohledání a dokumentování místa činu.

Čl. 12

Odbory vyšetřování v Praze a Bratislavě plní zejména tyto úkoly:

- a/ provádějí vyšetřování trestné činnosti v rozsahu věcné příslušnosti vyšetřovatelů StB v návaznosti na činnost kontrarozvědných správ SNB;
- b/ provádějí dokumentaci a vyšetřování trestných činů spáchaných v letech 1938 až 1945 ve prospěch fašistických okupantů a zajišťují trestní postih pachatelů těchto trestných činů v zahraničí;
- c/ sledují, metodicky usměrňují nebo se podílejí na vyšetřování závažných případů na odborech vyšetřování StB KS SNB;
- d/ navrhnou, popřípadě i provádějí preventivní opatření na základě poznatků vyplývajících ze státobezpečnostního vyšetřování;
- e/ spolupracují s příslušnými kontrarozvědnými správami SNB a dalšími útvary SNB, poskytují jim pomoc při řešení právních a skutkových otázek a při dokumentaci v kontrarozvědném rozpracování; ve studiu vyšetřování zajišťují kontrarozvědné zájmy.

Část třetí

Poradní orgány

Čl. 13

(1) Poradními orgány náčelníka správy jsou štáb a operativní porada. Členy štábu a operativní porady jmenuje náčelník správy.

(2) Okruh otázek projednávaných štábem a operativní poradou, způsob a formy předkládání podkladů k jednání určuje náčelník správy.

(3) Náčelník správy zřizuje podle potřeby další stálé nebo dočasné poradní orgány nebo komise.

Část čtvrtá

Vztahy správy

Čl. 14

Ve věcech vyšetřování správa řídí a kontroluje činnost odborů vyšetřování StB KS SNB zejména při rozhodování o:

- a/ převzetí věci k vyšetřování, zahájení trestního stíhání, vznesení obvinění, právní kvalifikaci skutku;
- b/ postupu v průběhu vyšetřování, provedení jednotlivých vyšetřovacích úkonů a postupů v dokazování;
- c/ návrzích na vzetí do vazby či propuštění z vazby;
- d/ zajišťovacích úkonech⁴⁾, zadržení, vydání a odnětí věci, vrácení věci, domovní a osobní prohlídce, zadržení a otevření zásilek;
- e/ využití zpravodajsko-technických prostředků pro potřeby vyšetřování, pokud

jsou zvláštními předpisy svěřeny do kompetence vyšetřovatelů StB;

- f/ způsobu ukončení vyšetřování, návrhu na podání obžaloby, zastavení, popřípadě přerušování trestního stíhání a postoupení věci;
- g/ návrzích na ochranný dohled, ochranné léčení, ochrannou výchovu a zabránění věci;
- h/ odnětí věci vyšetřovateli StB, jejímu přiřazení jinému vyšetřovateli StB a o složení týmu vyšetřovatelů StB;
- ch/ postupu podle zákonů, pokud jsou některá ustanovení využívána vyšetřovateli StB⁵⁾;
- i/ řídicí, organizační, metodické a kontrolní činnosti ve vlastním vyšetřování;
- j/ péči o rozvoj politických a odborných znalostí vyšetřovatelů StB;
- k/ hlášené službě, statistické a rozborové činnosti po linii státobezpečnostního vyšetřování.

Čl. 15

(1) Správa při plnění svých úkolů spolupracuje s útvary FMV, útvary SNB podřízenými FMV a útvary vojsk ministerstva vnitra. Tato spolupráce je upravena příslušnými předpisy.

(2) Spolupráce správy s orgány činnými v trestním řízení, se státními a jinými organizacemi je upravena obecně závaznými předpisy, zejména trestním řádem.

Část pátá

Závěrečné ustanovení

Čl. 16

Součástí tohoto organizačního řádu jsou schválené tabulky složení a počtů správy.

⁴⁾ Hlava čtvrtá, oddíl druhý až pátý trestního řádu.

⁵⁾ Zejména zákon č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti.